

Decision making met emotie en gevoel

Bekend is dat in de praktijk veel (complexe) beslissingen worden genomen op basis van gevoel. Tot voor kort was onduidelijk hoe dat gebeurde en welk samenspel er is tussen gevoel en ratio.

Recente ontwikkelingen geven steeds meer inzicht in hoe mensen beslissen in complexe situaties. Het werk van Bechara en Damasio gaat in op de rol die emoties en gevoel daarbij spelen. In hun artikel uit 1997 geven ze een eerste aanzet tot een model voor beslissingsprocessen zoals die bij de mens plaatsvinden. (zie onderstaande figuur). Daarin onderscheiden ze grofweg twee hoofdketens van processen te weten: (1) bewuste rationele processen en (2) onbewuste processen rondom eerder opgedane emotionele ervaringen in soortgelijke situaties. Interessant daarbij is dat zij tot de conclusie komen dat de onbewuste processen (het gevoel) veel sneller werken dan de rationele processen. Ofwel het lichaam “beslist” veel sneller dan het rationele verstand. Het doel van dit project is om, in een aantal stappen, door middel van modellering en simulatie meer inzicht in e.e.a. te krijgen. De aandacht gaat daarbij o.a. uit naar het meer inzicht krijgen in de mogelijkheden om meer bewust om te gaan met de onbewuste processen tbv. betere beslissingen en betere gezondheid.

De activiteiten omvatten globaal:

- Het nader invullen van het model van Bechara en Damasio uit 1997 op basis van nieuwe ontwikkelingen, zoals:
 - de somatic marker hypothesis van Bechara en Damasio
 - de ontwikkeling op het gebied van awareness, feelings, body signals, “body loop” etc van Pollator, Bechara, Damasio, Vianna etc. met o.a. de omstandigheden waaronder gevoelens kunnen worden waargenomen.
 - de invloed van bepaalde emoties op het nemen van beslissingen
 - het model van Klein voor intuitive decision making
- Het modelleren van e.e.a. en het uitvoeren van simulaties
- Het toetsen van (delen van) het model mbv biofeedback apparatuur

Bij dit project kan o.a. worden voortgebouwd worden op de werkzaamheden van Tibor Bosse et al zoals “Formal Analysis of Damasio’s Theory on Core Consciousness”